

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Krytyka artystyczna (Wykład), PG_00176534						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Estetyki i Filozofii Kultury						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Anna Chęćka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studenta z podstawowymi nurtami w akademickiej, filozoficznej metakrytyce sztuki i próba zastosowania poznanych narzędzi na gruncie własnych doświadczeń estetycznych, w procesie interpretacji i oceny dzieła sztuki.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_K01] Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Ma świadomość zakresu wiedzy z meta krytyki sztuki, wie, że powinien nadal ją poszerzać	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FILOZL3_W07] Zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury	Zna i rozumie rolę meta krytyki sztuki w kształtowaniu ocen estetycznych	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FILOZL3_U14] Pisze proste rozprawki z samodzielnym doбором literatury	Samodzielnie pisze recenzje, próby oceny dzieł sztuki z zastosowaniem kryteriów oceny i narzędzi przyswojonych na zajęciach.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FILOZL3_W09] Zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury	Zna strategie argumentacyjne z zakresu estetyki i filozofii kultury	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FILOZL3_W05] Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury	Ma uporządkowaną wiedzę z historii estetyki, podstaw metakrytyki sztuki i rozumie potrzebę stosowania świadomego metodologii estetyki filozoficznej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Treści przedmiotu	Celem zajęć jest zaznajomienie studentów z wiodącymi teoriami estetycznymi i zagadnieniami z zakresu metakrytyki sztuki. Studenci konfrontują się także z praktyką artystyczną i dokonują własnych prób formułowania i uzasadniania sądów krytycznych. Problematyka: Czym jest i w jaki sposób możliwa jest estetyczna metakrytyka? - status estetyczny metakrytyki; Elementy procedury krytycznej: opis i klasyfikacja, kontekstualizacja i objaśnienie. Interpretacja i analiza, ocena Spór o interpretację - konteksty interpretacyjne Wartościowanie: estetyczne, artystyczne, moralne, poznawcze. Sposób istnienia wartości. Wyzwania stojące wobec krytyka sztuki najnowszej. Problem tradycji, kanonu versus nowatorstwo. Elementy krytyki artystycznej. Warsztat pisarski krytyka. Problemy granicy swobody wypowiedzi krytycznej. Metakrytyka sztuki, krytyka artystyczna a dziennikarstwo i publicystyka Zagadnienie obiektywności wartości estetycznych. Warunki obiektywności sądu estetycznego. Hermeneutyka, fenomenologia, estetyka analityczna a współczesne wyzwania krytyki artystycznej. Wybrane nurty filozoficzne i wpływ filozofów na krytykę sztuki (m.in. Kant, Ricoeur, Eco, Ingarden, Beardsley, Ingarden, Gołaszewska, Carroll) Estetyka naturalistyczna i neuroestetyka a problemy krytyki sztuki (Zeki, Dutton)		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	prezentacja/ esej	51.0%	80.0%
	aktywność na zajęciach	0.0%	20.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur		
	R. Barthes Śmierć autora, M. Beardsley: Błąd intencji, w: A. Burzyńska, M.P. Markowski, Antologia, teorie literatury XX wieku, Kraków 2006. B. Dziemidok, Spór o estetyczną naturę sztuki, [w tegoż:] Główne kontrowersje estetyki współczesnej PWN, Warszawa 2002, s. 148-178 B. Dziemidok, O wartościowaniu i przeżywaniu dzieła sztuki. Czy przeżycie estetyczne jest koniecznym warunkiem wartościowania estetycznego, [w tegoż:] Główne kontrowersje estetyki współczesnej PWN, Warszawa 2002, s. 261-277 B. Dziemidok, O potrzebie odróżniania artystycznego i estetycznego wartościowania sztuki, [w tegoż:] Główne kontrowersje estetyki współczesnej PWN, Warszawa 2002, s. 278-300 S. Morawski, Zarys układu kryteriów oceny, Studia Estetyczne, 1965, t. II, s. 31-53		

	Uzupełniająca lista lektur	M. Wallis, Przeżycie i wartość, Kraków 1966 J. Hospers, Understanding the Arts (fragmenty udostępnione przez wykładowcę) A. D'Alleva, Metody i teorie historii sztuki, 2008 M. C. Beardsley, Aesthetics : Problems in the Philosophy of Criticism, New York and Burlingame 1958 N. Carroll, On Criticism, Routledge, New York London 2008 A. Chęćka, Dysonanse krytyki, Gdańsk 2008 (fragmenty)
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Przeżycia estetyczne właściwe i niewłaściwe wg Wallisa - ich wpływ na wartościowanie sztuki. Interpretacja a nadinterpretacja wg Eco. Niewłaściwa konkretyzacja estetyczna wg Ingardena.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.